

Οι «ΜΕΡΕΣ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ» της Αντιγόνης Δρουσιώτου

Γ. Τουμαζής: Η Λεμεσός γίνεται μέσα από τον φακό της καλλιτέχνιδας ένα Chernobyl, μια στοιχειωμένη Αμμόχωστος, ένας τόπος με ενεργό και συνάμα εκρηκτικό φορτίο...

Δύσκολες, μουντές, ψυχοπλακωτικές οι μέρες της καραντίνας για τους πλείστους ανθρώπους. Όχι όμως για ανθρώπους όπως η καλή συνάδελφος δημοσιογράφος, φωτογράφος Αντιγόνη Σολομωνίδου Δρουσιώτου που λειτουργεί ευφάνταστα και παραγωγικά. Αποτύπωσε με τη φωτογραφική της μηχανή στιγμές μοναδικές εκείνης της πρωτόγνωρης και εξαιρετικά δύσκολης κατάστασης στην πόλη της, τη Λεμεσό και τις προσφέρει στο κοινό με το βιβλίο «Μέρες εγκλεισμού/ lockdown Days» (Εκδόσεις το Ροδάκιό 2020).

Η ανάγκη να αναπνεύσει την έβγαλε στους δρόμους της Λεμεσού όπου και κατέγραψε τη νέα πραγματικότητα με μια φωτογραφική μηχανή. Προσπαθούσε να απθανάτισει την σιωπή. Σκεφτόταν πώς να πει τόσα πολλά σ' ένα φωτογραφικό κλικ... όταν «όλα έμοιαζαν αλλιώς χωρίς ανθρώπους. Χωρίς γνώριμες κινήσεις».

Είπε τόσα πολλά σ' ένα φωτογραφικό κλικ απθανάτιζοντας τη σιωπή

«Εικόνες, όπως λέει η ίδια, αδιανόητες μέχρι τότε οι άδειοι από αυτοκίνητα και πεζούς δρόμοι, τα κλειστά καταστήματα, εστιατόρια, ξενοδοχεία, σχολεία... Μόνο έξω από τράπεζες και υπεραγορές άνθρωποι με μάσκα περίμεναν καρτερικά στην σειρά. Περιπλανιόμουν σε σημεία αναφοράς, έψαχνα τα πάντα και τίποτα. Σταματούσα εκεί που η ζωή άλλαζε, που η γνώριμη καθημερινότητα ήταν απύσχα. Αρχίζα να ψηλαφώ τις νέες συνήθειες, τον περίπατο στην αυλή του σπιτιού, τη γυμναστική στο μπαλκόνι, τα τεστ σε νοσοκομεία, μάσκες και γάντια στοιβαγμένα στο χώμα. Έψαχνα ποδηλατιστές σε άδειους δρόμους, αθλητές σε δωμάτια σπιτιών, κυνηγώντας σχίδια φωτός. Ανακάλυψα πως οι άνθρωποι κλειστήκαν στο σπίτι και οι γάτες βγήκαν στο σεργιάνι! Λες κι ήθελα να πάρουν την πόλη στα χέρια τους».

Ο δρ Γιάννης Τουμαζής, επιμελητής της έκδοσης - Θεωρητικός Τέχνης επεσήμανε στην παρουσίαση του βιβλίου: «Η φωτογραφική ματιά (της Αντιγόνης) καταγράφει τα αστικά τοπία

της Λεμεσού εστιάζοντας στην ανθρώπινη αναγκαστική απουσία. Οι ασπρόμαυρες αποτυπώσεις της άλλοτε σφύζουσας από ζωή και έρημης παραλιακής μητρόπολης εκπέμπουν προφανώς μια αδιόρατη μελαγχολία. Η αλληλουχία των φωτογραφικών πλάνων φέρνει στον νου τον Robert Adams, ο οποίος στο βιβλίο του Beauty in Photography (1996:13) μας θυμίζει πως «τα όμορφα μέρη στα οποία ταξιδεύουμε για έμπνευση, μας εκπλήτουν με τη μελαγχολία που μπορεί να προκαλέσουν».

Στη δική μας περίπτωση, αυτή η μελαγχολία που ενεργοποιούν οι εικόνες της φωτογράφου δεν προέρχεται από το μεταφυσικό δέος που προκαλεί η κυριαρχία της φύσης στην ανθρώπινη καθημερινότητα. Εδώ, η ανθρώπινη καθημερινότητα έχει τραυματισθεί ουσιαστικά και ανεπανόρθωτα, καθώς έχει

υποκύψει σε έναν άγνωστο αλλά πανταχού παρόντα φόβο».

Η Λεμεσός, σύμφωνα με τον Γιάννη Τουμαζή, γίνεται μέσα από τον φακό της Αντιγόνης Σολομωνίδου Δρουσιώτου, ένα Chernobyl, μια στοιχειωμένη Αμμόχωστος, ένας τόπος με ενεργό και συνάμα εκρηκτικό φορτίο το οποίο η καλλιτέχνης καταγράφει μεθοδικά αλλά ταυτόχρονα κάπως αποστασιοποιημένα. (...) Δυστυχώς ή ευτυχώς οι Μέρες Εγκλεισμού αποτελούν ένα αδιόφευστο χρονικό μιας προδιαγεγραμμένης μέσα στον χρόνο πορείας, μιας πορείας η οποία είναι φευ, απότοκο της τρέχουσας αποίτησης των συστημάτων αξιών μας, καθώς και της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της ελευθερίας δράσης μας».

Ο πρέσβης της Κύπρου στα Ηνωμένα Έθνη, διαπραγματευτής

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΟΛΟΜΟΝΙΔΟΥ-ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ / ANTIKONI SOLOMONIDOU-DROUSIOTOU
ΜΕΡΕΣ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ/LOCKDOWN DAYS

ΤΟ ΡΟΔΑΚΙΟ / ΤΟ ΡΟΔΑΚΙΟ

Ανδρέας Μαυρογιάννης στη δική του παρουσίαση σημειώνει: «Με ένα παιγνίδι αποκάλυψης και απόκρυψης, κλώθει τα νήματα, θέτει ενώπιόν μας τα ίχνη και τους δείκτες, καταγράφει, προβληματίζει υπονοεί. Σε ένα κλίμα μυστηρίου δεν προσπαθεί να δώσει απαντήσεις, δεν έχει συνταγές, δεν προσπαθεί να μας βγάλει από το αδιέξοδο, κρατάει νυστέρι δίχως αξιολογικές κρίσεις, όπως οι ταινίες του Michael Haneke. Δεν μας ξυπνά από τον εφιάλτη, δεν διαλύει την διόχτη ανησυχία και το φόβο έναντι της αδυναμίας ελέγχου της ροής και της τροπής των πραγμάτων, μάς τον περιγράφει, μάς βοηθά στην ενδοσκοπήση. Δίχως υποχωρήσεις και ψευτικές υποσχέσεις, μάς προσφέρει σημεία αναφοράς. Για να παραμείνουμε σε εγρήγορη, γιατί η κόπωση και η μταιώση είναι κακοί σύμβουλοι στην αποκοτιά. Με ένα παιγνίδι αποκάλυψης και απόκρυψης, κλώθει τα νήματα, θέτει ενώπιόν μας τα ίχνη και τους δείκτες, καταγράφει, προβληματίζει υπονοεί».

Το βιβλίο της Αντιγόνης, σύμφωνα με τον Α. Μαυρογιάννη, «έχει πάνω απ' όλα απαράμιλλο αισθητικό επίπεδο και συνιστά μια έγκαιρη και επίκαιρη εκαστική παρέμβαση με διαχρονικότητα φιλοδοξίας και απαιτήσεις ανεξίτηλης καταγραφής μιας αλλόκοτης εποχής. Με στωικότητα και αποφασιστικότητα. Είναι αλήθεια πως η στωικότητα συχνά παρερμηνεύεται ως μοιρολατρία. Είναι ακριβώς το αντίθετο. Η στωική φιλοσοφία μάς θέτει ενώπιόν των περιστάσεων και μάς προκαλεί να κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε αναλαμβάνοντας την πρόκληση. Είναι βήμα προς τον αυτοκαθορισμό».

1 ΒΙΒΛΙΟ 4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Το βιβλίο της Αντιγόνης, σύμφωνα με τον Α. Μαυρογιάννη, έχει τουλάχιστον 4 σημαντικές λειτουργίες:

- 1 Είναι φωτογραφική τέχνη που από μόνη της συνιστά δημιουργία και έχει μια εκστασιακή αισθητική αξία.
- 2 Είναι μαρτυρία για το τι έγινε. Η ίδια την αποκαλεί «προσπάθεια απθανάτισης της σιωπής»
- 3 Είναι ασφάλεια. Ο Albert Camus στην Πανούκλα έγραφε αποδίδοντας το στον αφηγητή/ήρωα «δεν ξέρω πως θα τελειώσει αλλά όταν τελειώσει θα είναι διαφορετικά» αναφερόμενος αναφερόμενος στον εσωτερικό του κόσμο και δείχνοντας την αγνότητα του απέναντι στην ροπή προς την ανέμελη λήθη.
- 4 Είναι σπουδή στο απρόβλεπτο και στο άγνωστο, στην μελαγχολική αναπόληση της κατά τα άλλα πολλές φορές θεωρούμενη «φραγμένη» καθημερινότητα.

Ο εγκλεισμός ακόμα, όπως αναφέρει ο ίδιος, και στην σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης διατηρεί σίγουρα κάποια κοινά χαρακτηριστικά με τον λοιμό της Αθήνας από το 430 ως το 426 π.χ. που περιγράφει ο Θουκυδίδης. Και εκεί όλα μοιάζουν αλλιώς χωρίς ανθρώπους και χωρίς τις συνήθειες της καθημερινότητας. Περιγράφει την εξαφάνιση της κοινωνικής και ηθικής συνοχής, την θρησκευτική αβεβαιότητα, την επικράτηση της παρανομίας. Μπορούμε επίσης να βρούμε κάποιες οκνηρές ομοιότητες με την ατμόσφαιρα που επικρατεί στο βιβλίο του Βοκακίου και που αποτελεί το περιβάλλον των ιστοριών του Δεκαήμερου».

